

Όνοματεπώνυμο: _____

Ημερ/νία: _____

1. Να συμπληρώσεις τις λέξεις με το κατάλληλο γράμμα: (15)

A) η ή ει;

γ__πεδούχος, επίγ__ος, υδρόγ__ος, ισόγ__ο, γ'__ινος, γ__γενής, απόγ__ος, γ'__πεδο.

B) αι ή ε;

γ__ωργός, γ__οκτήμονας, γ__ώτρησι, γ__ώδης, γ__ότοιχος, γ__ωμετρία, γ__ωλόγος.

2. Να βάλεις διαλυτικά στις παρακάτω λέξεις όπου χρειάζεται: (18)

ευφυία, χάιδεμα, ελληνοιταλικός, διωλιστήριο, ευνοικός, γαιδούρι, ζωικό, καταπραύνω, βουίζω, ευρωπαϊκός, εμπορουπάλληλος, βόιδι, βόλει, ρολόι, καίκι, ηρωικός, ΜΑΙΟΣ, ΓΑΙΔΑΡΟΣ.

3. Στο παρακάτω κείμενο, να υπογραμμίσεις τέσσερα ρήματα, να τα σημειώσεις στην πρώτη στήλη και να σχηματίσεις τους υπόλοιπους χρόνους του πίνακα που ζητούνται (στην οριστική και στο πρόσωπο που είναι το καθένα): (10)

«Ο Λουκάς τηλεφώνησε χθες αργά και είπε πως δεν θα έρθει. Πιστεύω πως έχει θυμώσει μαζί μου και για αυτό δεν επιθυμεί άλλο πια την παρέα μου. Δεν ξέρω τι να κάνω. Άραγε ξεπερνά γρήγορα το θυμό του; Δεν έχει νευριάσει άλλη φορά μαζί μου και νομίζω πως κατάφερα για τα καλά να τον πεισμώσω».

<i>Ρήμα</i>	<i>Ενεστώτας</i>	<i>Στιγμιαίος Μέλλοντας</i>	<i>Εξακολουθητικός Μέλλοντας</i>	<i>Συντελεσμένος Μέλλοντας</i>

4. Υπογράμμισε τις υποθετικές προτάσεις και κύκλωσε τις αποδόσεις στους παρακάτω υποθετικούς λόγους: (12)

A) Θα περάσετε ωραία, αν πάτε στο χωριό.

B) Μην πας, αν θέλεις το καλό σου.

Γ) Ενημέρωσέ με, αν έχεις κάτι νεότερο.

Δ) Αν πάω στην Καβάλα, θα επισκεφτώ τους Φιλίππους.

E) Μην το φας, αν δε σου αρέσει.

Στ) Αν δεν είσαι καλά, να πας στο γιατρό.

5. Να υπογραμμίσεις στο παρακάτω κείμενο τις γενικές και τις αιτιατικές που φανερώνουν χρόνο: (9)

Το πρωί η Μαρίνα ξυπνάει, ετοιμάζεται και φεύγει για το σχολείο. Θέλει μόνο λίγα λεπτά μέχρι να φτάσει εκεί. Το μεσημέρι, όταν τελειώνει το σχολείο, γυρίζει στο σπίτι. Το απόγευμα διαβάζει τα μαθήματά της, ενώ το βράδυ κοιμάται νωρίς. Την προηγούμενη χρονιά δεν πήρε καλούς βαθμούς, αλλά του χρόνου θα προσπαθήσει περισσότερο. Τον Ιούνιο, όταν κλείσουν τα σχολεία, θα πάει στην κατασκήνωση, ενώ τον Αύγουστο θα μείνει στο χωριό μαζί με τον παππού και τη γιαγιά ως τον Σεπτέμβριο.

6. Ένωσε τις παρακάτω προτάσεις, για να σχηματίσεις υποθετικούς λόγους. (10)

α) Θα πας εσύ. Θα έρθω κι εγώ.

β) Θα γελάσεις. Θα σου πω τι έγινε.

γ) Θέλεις να παίξουμε μπάλα. Να έρθεις στο γήπεδο.

δ) Πήρες καλούς βαθμούς. Θα σου πάρω ό,τι δώρο θες.

7. Τοποθετώ τα επιρρήματα της παρένθεσης στις στήλες του πίνακα: (12)

(έτσι, μαζί, καλά, ψηλά, τώρα, τόσο, πολύ, λίγο, κάτω, έξω, πριν, τότε)

ΤΟΠΙΚΑ	ΧΡΟΝΙΚΑ	ΤΡΟΠΙΚΑ	ΠΟΣΟΤΙΚΑ

8. Βρίσκω τα αντίθετα των επιρρημάτων: (8)

βόρεια

εδώ

φέτος

φωτεινά

πίσω.....

ανατολικά

κοντά

ευτυχώς

9. Για κάθε λέξη να γράψεις άλλες τρεις που να ανήκουν στην ίδια οικογένεια. (6)

μυστήριο

επιστήμη

γ_ηπεδούχος, επίγ_{ελ}ος, υδρόγ_{ερ}, ισόγ_{ειο}, γ' _ηινος, γ_ηγενής, απόγ_εος, γ' _ηπεδο.

B) αι ή ε;

γ_εωργός, γ_{αι}οκτήμονας, γ_εώτρηση, γ_εώδης, γ_{αι}ότοιχος, γ_εωμετρία, γ_εωλόγος.

2. Να βάλεις διαλυτικά στις παρακάτω λέξεις όπου χρειάζεται: (18)

ευφ_υία, χ_{αι}δεμα, ελλη_νο_ιταλ_ικός, δι_υλιστήρι_ο, ευ_νο_ικός, γ_{αι}δ_{ου}ρι, ζ_ωικό, καταπ_ρα_υν_ω, β_ούιζ_ω, ευ_ρω_πα_ικός, ε_μπο_ρυ_πάλλ_ηλος, β_οίδ_ι, β_ολ_{ει}, ρ_ολό_ι, κ_αί_κι, η_ρω_ικός, Μ_ΑΪ_ΟΣ, Γ_ΑΪ_ΔΑ_ΡΟ_Σ.

Μάιος, γαίδαρος

3. Στο παρακάτω κείμενο, να υπογραμμίσεις τέσσερα ρήματα, να τα σημειώσεις στην πρώτη στήλη και να σχηματίσεις τους υπόλοιπους χρόνους του πίνακα που ζητούνται (στην οριστική και στο πρόσωπο που είναι το καθένα): (10)

«Ο Λουκάς τηλεφώνησε χθες αργά και είπε πως δεν θα έρθει. Πιστεύω πως έχει θυμώσει μαζί μου και για αυτό δεν επιθυμεί άλλο πια την παρέα μου. Δεν ξέρω τι να κάνω. Άραγε ξεπερνά γρήγορα το θυμό του; Δεν έχει νευριάσει άλλη φορά μαζί μου και νομίζω πως κατάφερα για τα καλά να τον πεισμώσω».

Ρήμα	Ενεστώτας	Στιγμιαίος Μέλλοντας	Εξακολουθητικός Μέλλοντας	Συντελεσμένος Μέλλοντας
Τηλεφώνησε	Τηλεφωνεί	Θα τηλεφωνήσει	Θα τηλεφωνεί	Θα έχω τηλεφωνήσει
Είπε	Λέει	Θα πει	Θα λέει	Θα έχω πει
Πιστεύω	πιστεύω	Θα πιστέψω	Θα πιστεύω	Θα έχω πιστέψει
Νομίζω	νομίζω	Θα νομίσω	Θα νομίζω	Θα έχω νομίσω

4. Υπογράμμισε τις υποθετικές προτάσεις και κύκλωσε τις αποδόσεις στους παρακάτω υποθετικούς λόγους: (12)

A) Θα περάσετε ωραία, αν πάτε στο χωριό.

B) Μην πας, αν θέλεις το καλό σου.

Γ) Ενημέρωσέ με, αν έχεις κάτι νεότερο.

Δ) Αν πάω στην Καβάλα, θα επισκεφτώ τους Φιλίππους.

E) Μην το φας αν δε σου αρέσει.

Στ) Αν δεν είσαι καλά, να πας στο γιατρό.

Υποθετ = Αν (Δ)
Αποδοση (Κ)

Το πρώτο η Μαρίνα ζυπνάζει, ετοιμάζεται και φεύγει για το σχολείο. Θέλει μόνο λίγα λεπτά μήχηρι να φτάσει εκεί. Το μεσημέρι, όταν τελειώνει το σχολείο, γυρίζει στο σπίτι. Το απόγευμα διαβάζει τα μαθήματά της, ενώ το βράδυ κοιμάται νωρίς. Την προηγούμενη χρονιά δεν πήρε καλούς βαθμούς, αλλά του χρόνου θα προσπαθήσει περισσότερο. Τον Ιούνιο, όταν κλείνουν τα σχολεία, θα πάει στην κατασκήνωση, ενώ τον Αύγουστο θα μείνει στο χωριό μαζί με τον παππού και τη γιαγιά ως τον Σεπτέμβριο.

(α) Απας εσθ. Θα ερθω κι εγω.
Αν πας εσυ, θα ερθω κι εγω.

(β) Θα πελασσαρις. Θα σου πω τι εγινε.

Θα ελθω και συ θα πας με.

Αν θέλεις να παύσεις να είσαι, να είσαι στο
Αν ηρπες κανείς βοήθειας, θα σου χάσω 0,25

7. Τοποθετώ τα ερμηνήματα της παρενθεσης στις στήλες του πίνακα: (12)

Nov	ТОПКА	Унгар	КАТМ	ЭЗМ
Nov	XPONKA	ТМР	МОИ	ТОТЗ
Nov	ТРОПКА	ЭТЛ	КАЛ	КАЛ
Nov	ПОТОПКА	ТОТ	ТОТ	ТОТ

[illegible]

0.1 0.2 0.3 0.4 0.5
 (0.1 0.2 0.3 0.4 0.5 / 0.1 0.2 0.3 0.4 0.5
 0.1 0.2 0.3 0.4 0.5 / 0.1 0.2 0.3 0.4 0.5

ΚΕΦ 2.8.

α) προσθετός
+ β) προσθετός
διαφορά

μειωτέος
- αφαιρετός
διαφορά

* Βάζω τα ψηφία το ένα κάτω από το άλλο
και τη μια υποδιαστολή κάτω από την άλλη

* Πρέπει να έχω τα ίδια δεκαδικά ψηφία. Αν
μου λείπουν βάζω 0.

$$\begin{array}{r} 16,70 \\ + 05,45 \\ \hline 22,15 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 13,00^{10} \\ - 8,88 \\ \hline 04,12 \end{array}$$

Βρες ό,τι λείπει.

α)

$$15 - 6,50 = 8,50$$

$$\begin{array}{r} 15,00 \\ - 8,50 \\ \hline \end{array}$$

$$06,50$$

Θα κάνω αφαίρεση
για να το βρω

$$\beta) 25 + \boxed{15,95} = 40,95$$

$$\begin{array}{r} 40,95 \\ - 25,00 \\ \hline 15,95 \end{array}$$

Το κράτος αντιμετωπίζει μεγάλα εσωτερικά προβλήματα

Τελευταία χρόνια της Μακεδονικής Δυναστείας

Κράτος σε παρακμή.

Οι αυτοκράτορες παίρνουν το μέρος των πλούσιων & Δυνατών.

νομοθετικά μέτρα

Κατάργησαν το νόμο του
«Αλληλέγγυου».

Σταμάτησαν να δίνουν γη
στους ακρίτες των συνόρων &
επέτρεψαν την πώλησή της.

Ξένοι μισθοφόροι στο
βυζαντινό στρατό.

Αναταραχή στην αυτοκρατορία
& πολλά εσωτερικά προβλήματα

Οι αγρότες έμειναν απρο-
στάτευτοι απέναντι στους
Δυνατούς.

Καταργήθηκε ο θεσμός των ακρι-
τών. Τα κτήματά τους φορολογή-
θηκαν & πολλοί τα πούλησαν.

Κακή οικονομική κατάσταση.
Περιοκπές δαπανών για ε-
μπορικά & πολεμικά πλοία.
Ανάθεση εμπορίου στους Βε-
νετούς (προνόμια).

Αποτελέσματα λαθεμένων ενεργειών

Εξάρτηση από ναυτικές πόλεις Ιταλίας.

Αδυναμία αντιμετώπισης νέων εχθρών.

1. Τι συνέβη στο τέλος της μακεδονικής δυναστείας και ποια μέτρα πάρθηκαν;
2. Ποια ήταν τα εσωτερικά προβλήματα που προκάλεσαν τα μέτρα αυτά;
3. Ποια ήταν τα αποτελέσματα των ενεργειών αυτών;

1. Βυζαντινοί φρουροί των ανδρών. Οι φρουρές αυτές στα χρόνια της παρακμής αποδιοργανώθηκαν. (Μικρογραφία χειρογράφου. I.M. Βατοπέδου. Άγιο Όρος)

Σε ιδιαίτερα δύσκολη θέση βρέθηκαν και οι κάτοικοι των ακρικών περιοχών, που δεν ήμπο-
 από την πρωτεύουσα και να βλέπουν τους κατοίκους της εχθρούς και αντιπάλους.
 απροσδόκητοι στα χέρια των δυνάμεων και των φοροδούλων. Αυτό τους έκανε να αποξενωθούν
 σεμπερκα προβλήματα στο κράτος. Οι αγροτικοί πληθυσμοί των επαρχιών έμεναν ξανά
 Τα μέτρα αυτά προκάλεσαν ανασταραχή στην αυτοκρατορία και δημιούργησαν πολλά
 • Εβάνε αυτοί στοίχιζαν λιγότερα χρήματα στο κράτος.
 • και ο αυτοκράτορας έπρεπε να πληρώσει για την άμυνα και την διατήρηση της αυτοκρατορίας.
 • Στρατιές που είχαν από πριν να τον βοηθήσουν σε βυζαντινών στρατιωτών, θεωρώντας
 μικρούς καλλιεργητές από τους (στρατιώτες) στους Ακρίτες των συνόρων και σε υπερέχοντες.
 • Καταργήσαν τον νόμο του «Αλληλέγγυος» και άλλες διατάξεις, που προσέδιναν στους
 τούχων της πρωτεύουσας και των «δυνατών» με νέα νομοθετικά μέτρα:
 • αυτοκράτορες, που με τις λαβειμένες ενέργειες τους έβαψαν την αυτοκρατορία και
 τα τελευταία χρόνια της Μακεδονικής Αναστασίας το βυζαντινό κράτος κυβερνήσαν
 αυτοκράτορες, που με τις λαβειμένες ενέργειες τους έβαψαν την αυτοκρατορία και
 τα τελευταία χρόνια της Μακεδονικής Αναστασίας το βυζαντινό κράτος κυβερνήσαν

Τα μέτρα για την προστασία των γεφυρών δεν εφαρμόζονται. Η πρω-
 τεύουσα αποξενώνεται από τις αγροτικές επαρχίες της. Ο στρατός αποδυνα-
 μώνεται, ο λαός διασπάζεται και τα οικονομικά του κράτους παραδύναν.

3. Τα στρατιωτικά κτήματα των Βυζαντινών

- Ποια είναι τα εσωτερικά προβλήματα του Βυζαντίου;
- Ποιες ήταν οι συνέπειες της κατάργησης του νόμου του «αλληλέγγυου»;

Οι ενέργειες αυτές, αντί να βελτιώσουν τα έσοδα του κράτους, τα μείωσαν ακόμη περισσότερο. Οι ταπεινωτικές συνθήκες παραχώρησης προνομίων σε ξένους οδήγησαν το Βυζάντιο σε εξάρτηση από τις ναυτικές πόλεις της Ιταλίας και σε αδυναμία να αντιμετωπίσει τους νέους εχθρούς που απειλούσαν και παραβιάζαν τα σύνορά του.

Τα βυζαντινά κάρβια σταμάτησαν το εμπόριο, μετά την παρα-
χώρηση προνομίων στους Βενετούς.
(Μικρογραφία, Πατριαρχική βιβλιοθήκη Ιεροσολύμων)

Σε κακή κατάσταση όμως βρέ-
θηκαν και τα οικονομικά του
κράτους. Τα κρατικά έσοδα είχαν
περιοριστεί και τα έξοδα πολλά-
πλασιάζονταν. Οι δαπάνες για
τη συντήρηση του εμπορίου και
του ναυτικού στόλου θεωρή-
θηκαν μεγάλες. Γι' αυτό τα κα-
ρβία παραμελήθηκαν και το πο-
στικό ναυτικό σιγά-σιγά εγκα-
ταλείφθηκε. Η ασφάλεια του Βυ-
ζαντίου αλλά και η διακίνηση των
προϊόντων ανατέθηκε με συνθήκη

Το Βυζάντιο παρακμάζει και υποκύπτει σε κατακτητές

Γνωστά

B.M. 70

Ανάγνωση +

σελ. 1, 2

Μαθητές

Τ.Ε. σελ. 13

ασκ. 1, 2, 3

Για Τσίπον

Στοιχεία

B.M.

σελ. 85-86

Κεφάλαιο 28

28

β) 2.

77

7